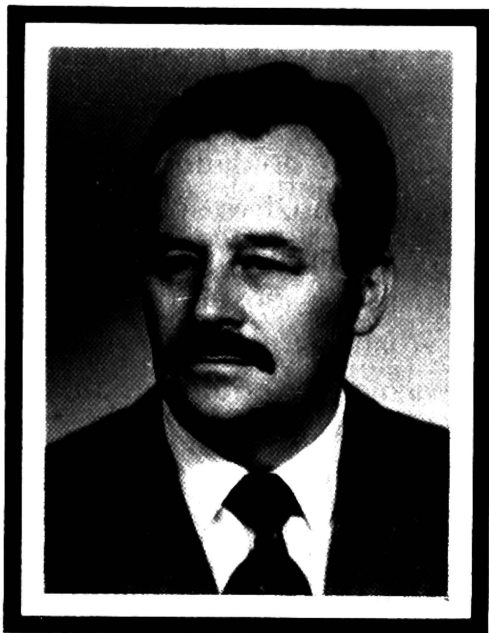

Wspomnienie o doc. dr. inż. Romanie Riegerze

W dniu 13 listopada 1991 roku zmarł w Krakowie, w pełni sił twórczych Roman Rieger, docent Wydziału Leśnego Akademii Rolniczej im. H. Kołłątaja w Krakowie, Kierownik Zakładu Dendrometrii.

Roman Rieger urodził się 29 października 1930 roku w Radlnej k. Tarnowa, w rodzinie inteligenckiej. Zarówno Jego ojciec Zygmunt jak i matka Helena (z domu Wiśniewska) z wykształcenia byli inżynierami rolnikami. Do września 1939 roku mieszkał w Krogulcu (woj. lwowskie), a następnie w Pionkach na Śląsku, gdzie Jego ojciec administrował majątkami rolnymi, należącymi do przemysłu węglowego. Lata okupacji spędził wraz z matką w Krakowie, gdzie ukończył szkołę powszechną i w roku szkolnym 1943-44 rozpoczął naukę w gimnazjum na kompletach tajnego nauczania. W grudniu 1945 roku, po powrocie ojca (porucznika rezerwy 3 Pułku Ułanów Śląskich) z niewoli niemieckiej, zamieszkał z rodzicami w Katowicach, gdzie uczęszczał do Liceum im. Adama Mickiewicza. Egzamin dojrzałości zdał w 1949 roku. W tym też roku rozpoczął studia na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Ukończył je w listopadzie 1953 roku, uzyskując tytuł magistra inżyniera leśnictwa.

Pracę zawodową podjął 1 lipca 1953 roku w Rejonie Lasów Państwowych na stanowisku kierownika robót drogowych, a następnie w Okręgowym Zarządzie Lasów Państwowych w Krakowie, początkowo na stanowisku referenta a następnie inspektora. W latach 1955–64 pracował w Zakładzie Badań Leśnych PAN w Krakowie, w Pracowni Dendrometrii, na stanowisku st. asystenta, zaś od 1 lipca 1964 roku swoje losy związał z reaktywowanym Wydziałem Leśnym w Krakowie.

Stopień doktora nauk leśnych uzyskał w 1968 roku na podstawie rozprawy pt.: "Rozwój i zasobność wybranych drzewostanów świerkowych regla dolnego Beskidów Zachodnich" i został awansowany na stanowisko adiunkta.

W listopadzie 1971 roku na podstawie dorobku naukowego i dydaktycznego, opiniowanego przez prof. B.W. Alexandrowicza, Z. Witkowskiego i B. Zabielskiego, został powołany na stanowisko docenta i kierownika Zespołu Dendrometrii w Instytucie Ekonomiki Leśnictwa i Organizacji Gospodarstwa Leśnego. Od lutego 1972 r. do września 1981 r. pełnił funkcję prodziekana Wydziału Leśnego AR w Krakowie. Po utworzeniu w 1982 roku Zakładu Dendrometrii jako samodzielnej jednostki organizacyjnej został powołany na jego kierownika. Funkcję tę pełnił do ostatnich dni swojego życia, poświęcając wiele czasu i wysiłku na zorganizowanie pracowni dendrometryczno-przyrostowej oraz rozwojowi naukowemu pracowników Zakładu.

Z racji zajmowanego stanowiska pełnił wiele funkcji w komisjach uczelnianych i wydziałowych. Był m.in.: seniorem budowy Wydziału Leśnego, pełnomocnikiem Rektora AR ds. współpracy z Urzędem Wojewódzkim w Tarnobrzegu, koordynatorem programu badawczego B-5 — „Kompleksowe zagospodarowanie lasów”, realizowanego przez Wydziały Leśne AR w Krakowie i Poznaniu oraz Wydział Leśny VSLD w Zvoleniu w ramach bezpośredniej wymiany naukowo-badawczej pomiędzy szkołami wyższymi Polski i Czechosłowacji w latach 1986–90.

Jego zainteresowania naukowe koncentrowały się wokół problematyki dotyczącej:

- oceny dokładności sposobów pomiaru drzew i drzewostanów
- oceny zasobności i możliwości produkcyjnych drzewostanów
- dendrometrycznej charakterystyki zagrożenia ekologicznego oraz oceny stopnia degradacji ekosystemów leśnych, rozwijających się pod chroniczną presją skażeń przemysłowych.

W pierwszej grupie problemowej zajmował się głównie badaniem dokładności tabel miąższości Grundnera-Schwappacha dla jodły i buka oraz analizą możliwości pomiaru bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów dla większych kompleksów leśnych. Wspólnie z prof. dr. hab. Bolesławem Rutkowskim opracował nowy sposób obliczania przyrostu miąższości na podstawie minimalnego procentu przyrostu, który może znaleźć praktyczne zastosowanie w urządzaniu lasu oraz stanowić ważne kryterium produkcji leśnej.

W drugiej grupie problemowej określił potencjalne możliwości produkcyjne drzewostanów świerkowych w Beskidach Zachodnich, ich przydatność hodowlaną oraz przyszłość gospodarczą. Sformułował wiele wniosków na temat roli i znaczenia świerka w budowie drzewostanów karpackich. Było to jedno z nielicznych w końcu lat 60-tych opracowań eksponujących lasotwórczą i produkcyjną rolę świerka w Beskidzie Śląskim i Żywieckim. Scharakteryzował również możliwości produkcyjne oraz przydatność gospodarczą drzewostanów bukowych i świerkowo-jodłowo-bukowych Beskidu Małego.

W ramach trzeciej grupy tematycznej był inicjatorem i kierownikiem badań prowadzonych przez Zakład Dendrometrii w latach 1976–90, realizowanych w problemach węzłowych, międzyresortowych oraz centralnych problemach badawczych. Obiekt badań stanowiły głównie drzewostany sosnowe w regionach przemysłowych Polski południowej, przede wszystkim w regionie: Tarnobrzieskiego Zagłębia Siarkowego, EC „Połaniec”, Puszczy Niepołomickiej, Bełchatowskiego Okręgu Przemysłowego, Górnośląskiego Okręgu Prze-

mysłowego oraz Legnicko-Głogowskiego Okręgu Miedziowego. Z tego też zakresu pozostał znaczny dorobek naukowy, a jednotematyczny cykl publikacji, dotyczących dendrometrycznej charakterystyki zagrożenia ekologicznego oraz oceny stopnia degradacji drzewostanów sosnowych i dębowych Puszczy Niepołomickiej stanowił podstawę otwarcia w 1991 roku przewodu habilitacyjnego. Niestety nagła śmierć przerwała Jego starania o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Doc. R. Rieger był autorem lub współautorem kilkudziesięciu publikacji, w większości stanowiących oryginalne opracowania naukowe. Za działalność naukową był wyróżniony m.in.: Państwową Nagrodą Zespołową I stopnia, Nagrodą Ministra Edukacji Narodowej, Nagrodą Sekretarza Naukowego PAN.

Doc. R. Rieger był promotorem 3 rozpraw doktorskich i kilkudziesięciu magisterskich oraz recenzentem ponad 130 prac, w tym 6 rozpraw doktorskich.

Oprócz pracy naukowej i dydaktycznej na Wydziale Leśnym był członkiem różnych organizacji i towarzystw, w tym m.in.: PTL, NOT, ZNP, Rady Nadzorczej Krakowskiej Dyrekcji Zieleni, Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody w Tarnobrzegu oraz Rady Naukowej Partyzanckiego Parku Pamięci Narodowej "Lasy Janowskie" w Janowie Lubelskim.

Za zasługi na polu zawodowym i społecznym został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem 40-lecia Polski Ludowej, Odznaką "Zasłużony dla Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego" oraz Złotą Odznaką za "Zasługi dla Ziemi Krakowskiej".

Pamięć o Docencie Romanie Riegerze byłaby nie pełna, gdyby nie wspomnieć niektórych cech Jego osobowości. Wszyscy, którzy znali bliżej Docenta wiedzą, że był człowiekiem wyjątkowo skromnym. Ciężka choroba, która spowodowała Jego odejście, powaliła Go przed kilku laty. Walczył z nią i się nie poddał. Miał wówczas pełne prawo przerwać pracę zawodową i udać się na zasłużony wypoczynek. Pomimo mocno nadszarpniętego zdrowia nie zrobił tego. Poczował się bowiem w moralnym obowiązku do odpowiedzialności za Zakład, który stworzył i miał świadomość jak bardzo jest potrzebny Wydziałowi Leśnemu.

W pamięci pracowników Zakładu Dendrometrii doc. Roman Rieger pozostanie jako człowiek życzliwy, pogodny i wyrozumiały. Pomagał nie tylko w problemach naukowych, ale służył często radą w sprawach życiowych.

Stanisław Orzeł